

En cykeltur till Norge 1937

I år är det 70 år sedan minnesstenen i Nyby Lits socken i Jämtland restes. Stenen restes till minne av de solleröbor som år 1827 utvandrade till Jämtland. Den 10 augusti 1927 hölls minnesfestligheter i Lit. Några solleröbor var också närvarande, bl.a. Anders Holmer, Anders Brodin, Flint Per Larsson m.fl. Dessa inbjöd då lit-borna att gästa Sollerön vid lämpligt tillfälle. År 1929 kom så litborna på återbesök, då mer än 150 litbor gästade Sollerön. Vid detta tillfälle inviterades solleröborna till Jämtland, och besöket skulle ske år 1935 med buss och bilar som färdmedel.

Under långa vinterkvällar 1935, i en timmerkoja vid Djupsjön på solleröskogen, planerade Arvid Knutz och jag för en cykeltur upp till Jämtland i samband med soldfolkets besök där. Tyvärr blev inte förtjänsten tillräckligt bra den vintern för att planerna skulle kunna realiseras. Att gå till föräldrarna med bön om kassatillskott var otänkbart. Men vintern 1936-37 blev betydligt bättre. Priset för huggning av bit hade då stigit till 15 öre. Det, plus att man var ett år äldre, gav ett gott resultat, så vi beslöt att nu genomföra den resa som vi planerat att göra redan 1935. Jag inköpte min första cykel av Gustav Nordahl för det facila priset av 98 kronor. Den var utrustad med ballongdäck, vilket senare visade sig vara bra på den tidens grusvägar.

Utrustade med tält, sovsäckar och övrig nödig utrustning var vi så klara för det stora äventyret. Jag rådgjorde med min far, som hade kört bussen till Lit 1935, om bästa färdväg. Han avrådde oss att ta den väg de hade åkt den gången, eftersom det bara var skog och backar ända från Orsa till Jämtland. Hemvägen hade de tagit utefter Indalsälven till Sundsvall. Den vägen skulle dock förlänga vår resa alltför mycket. Vi kom dock på råd. Tågbiljetter mellan Mora och Svenstavik blev lösningen. Första kvällen var vi framme vid Storsjön, där vi tältade.

Klart för avfärd från kaffestugan med full packning

Cykelturen utefter Storsjön mot Östersund och Lit blev en fin träning inför fortsättningen. Arvid hade haft vissa kontakter med några ungdomar i Lit, och där blev vi väl mottagna, så väl att vi stannade över lördag och söndag. Vad jag särskilt minns därifrån, var de ljusa sommarkvällarna samt en båtturen på Indalsälven till deras sommarställe.

På måndag var det klart för avfärd mot Åre. Är man i Åre så är ju Åreskutans topp ett måste. Iförda sportkläder och gymnastikskor sprang vi upp till toppen och ner igen, på fem timmar. Nästa dag gick färden på mycket dåliga vägar till norska gränsen vid Skalstugan och vidare mot Trondheim. Väl framme vid fjorden vid Levanger tog vi vårt livs första saltvattenbad. Till Trondheim kom vi på kvällen för tältning och övernattnings. Eftersom kvällarna var så långa och ljusa hann vi bl.a. besöka Nidarosdomen.

Nästa dag blev den drygaste etappen på hela turen, men också den mest fascinerande. Först motlut hela vägen till Dombås på Dovrefjell, sedan Gudbrandsdalen ner till Lillehammer. Samma dag som vi anlände till Lillehammer befann sig Norges kung där för att inviga en utställning. Då svenska pojkar var populära i Norge på den tiden, fanns det ingen anledning till brådska, så vi tältade i denna fina stad i tre nätter.

Vilopaus på Åreskutans topp.

På färden mot Hamar hade vi sällskap med två studenter från Oslo, och de gav oss tips om tältplatser och sevärdheter i huvudstaden. Vi slog upp vårt tält ute på Bygdö, och det blev tre nätter i Oslo. Under två dagar hann vi uppleva de flesta sevärdheter. Holmenkollen var förstås ett måste, och dit tog vi "tricken".

Vi valde sedan den kortaste vägen hem, över Kongsvinger och Värmland, och sista övernattningen blev norr om Torsby. I Stöllet på vägen mot Malung träffade vi på en åkare som var på väg till Orsa sågbladsfabrik med stål, och med honom fick vi lift. I motluten mot Dalagränsen njöt vi storligen av att slippa trampa. På detta sätt blev såväl den första som den sista dagen av vår cykeltur de lindrigaste. Hela turen tog 12 dagar i anspråk och vi tillryggalade 155 mil, 17 mils tågresa, 125 mil på cykel samt lift 13 mil.

En fördel med att cykla är ju att man hinner se så mycket. Från ett bilfönster mister man ofta den nära kontakten med naturen.

*Per Erlandsson
i samarbete med Arvid Knutz*